

A decorative graphic on the right side of the page consists of three overlapping circles in shades of blue, arranged vertically. Two thin blue lines originate from the top left and extend towards the circles, and another thin blue line extends from the top right towards the circles. A large, semi-transparent blue circle is partially visible at the bottom right corner.

Film och medier i lärarutbildningen och lokal skolutveckling

Ett samarbete mellan Kungsmadskolan,
lärarutbildningen och Teleborg centrum

En delrapport som kort beskriver de tankar som
genomsyrat uppbyggnaden av projektet. Här beskrivs
även det som genomförts under ht 2007 samt en kort
utvärdering. Avslutningsvis presenterar se aktiviteter som
planerats för vt 2008.

Mathias Ahrn
2008-02-19

Innehållsförteckning

Projektet i fickformat	2
Film och medier i lärarutbildning och lokal skolutveckling	3
Utgångspunkt och övergripande beskrivning av projektet	3
Övergripande målsättning	6
Arena för berättande, fler mottagare	6
Långsiktigt samarbete mellan de olika institutionerna	7
Ge lärarstudenter ett multiverktyg i undervisning	8
Utveckla varandra genom att ta del av varandras kompetenser	8
Förbereda lärare, studenten och eleven för framtiden	9
Aktiviteter för att nå målen	10
Vad hände höstterminen 2007, och hur gick det	10
Vad händer vårterminen 2008	12

Projektet i fickformat

AV-Media Kronoberg

- Mathias Ahrn (It- och mediepedagog)

Kungsmadskolan

- Eva-Maria Johnsson (rörlig bild)
- Susanna Henningsson (svenska och mediakunskap)
- Iréne Wirdelöv (filmkunskap och mediekommunikation)
- Per-Håkan Jonstrand (filmkunskap och mediekommunikation)

Teleborg Centrum Växjö

- Jan-Eije Hammaräng (lärare i samhällsvetenskapliga ämnen, svenska och mediakunskap)
- Fredrik Stridh (lärare i samhällsvetenskapliga ämnen, svenska och mediakunskap)
- Titti Årenäs (lärare i svenska och samhällsorienterande ämnen)

Växjö universitet

- Vivi Steen (Institutionen för pedagogik, AUO)
- Jan Andersson (Institutionen för samhällsvetenskap, AUO)

Under den första terminen så genomfördes filmarbete på Teleborgcentrum där ca 150 elever involverades. Vid genomförandet av projektet så ingick ett tiotal elever från film och TV-gymnasiet på Kungsmad i produktionen. Arbetet på Teleborgcentrum leddes av grupper av lärarstudenter. Antalet studenter som arbetade aktivt med filmprojektet uppgick till ett tiotal. Projektet räknar med att nå ytterligare ett hundratal elever på Teleborgcentrum, ytterligare ett tiotal lärarstudenter på Kungsmad och Teleborgcentrum samt ett 30-tal elever på Kungsmad innan vårterminen 2008 är över. Vi räknar även med att involvera ytterligare ett tiotal pedagoger på Teleborgcentrum.

Film och medier i lärarutbildning och lokal skolutveckling

Utgångspunkt och övergripande beskrivning av projektet

I Ung kommunikations nyhetsbrev för juni 2007 kan man finna en kort och koncis beskrivning av ”Film och medier i lärarutbildningen och lokal skolutveckling”, där beskriver man gruppen på följande sätt;

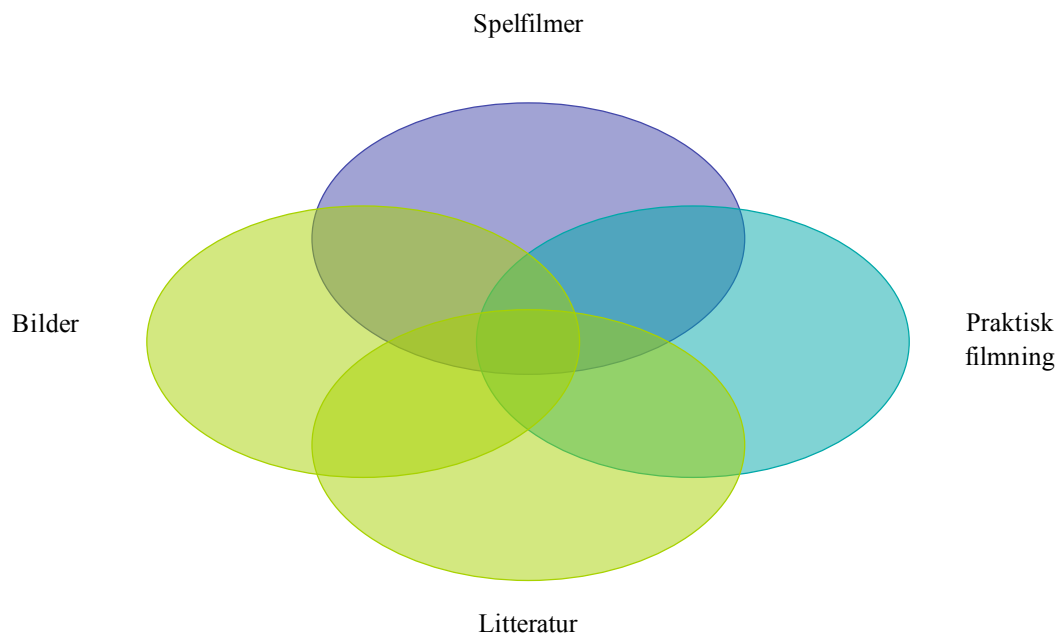
”Ett utvecklingsarbete som tar sin utgångspunkt i lärarutbildningens allmänna utbildningsområden och den verksamhetsförlagda utbildningen. Temagruppen vill undersöka hur man kan utveckla undervisningen med den rörliga bildens formspråk. Gruppen är ett samarbete mellan Teleborg Centrums högstadieskola, Kungsmadskolan i Växjö kommun och lärarutbildare i allmänt utbildningsområde vid Växjö universitetet”

På Teleborg Centrum har man sedan något år arbetat med att föra in filmandet i det mobbningsförebyggande arbetet. Här har skolan hittat ett samarbete med lärarutbildningens allmänna utbildningsområde 2 och 3. Studenterna har fått till uppgift att arbeta med årskurs 7, där man belyst det som vi kallar för relationsarbetet ur olika perspektiv. Ett av dessa perspektiv har varit att använda film och bilder.

Det har varit centralt för oss som Vfu-lärare att skapa förutsättningar för studenterna att se sig själva som del i ett arbetslag med allt vad det innebär i gruppdynamiskt tänkande. Resultatet av undervisningen skall därför ses mot bakgrund av förhållanden som påverkas av olika förutsättningar och processer. Resultaten utgör också en grund för utveckling. I detta sammanhang menar vi utveckling för elev, student och lärare.

Medier och mediernas budskap spelar stor roll när människor bildar sina uppfattningar om världen. I de samhällsorienterande ämnena ska eleverna bli förtrogna med olika sätt att kunska samt utveckla insikter i hur olika medier kan användas och hur de påverkar människan och samhället. Genom att orientera sig i olika informationsmiljöer och använda olika informationskällor får eleverna insyn i de möjligheter och problem som IT-samhället medför. Att söka, granska, välja, strukturera, kritiskt värdera, integrera och redovisa information på skilda sätt – i tal, skrift, bild, form, drama, musik och rörelse- är centralt.

Relationsprojektet på Teleborg Centrum innehåller följande delar;

Vad gäller det praktiska filmandet och arbetet med bilder, så går arbetet ut på att skapa gemensamma referensramar. Studenterna får till uppgift att tillsammans med eleverna identifiera situationer som eleven upplever som en potentiell källa till oro. Här får eleverna vara med och skapa uppslag till filmer där de kommer att gestalta situationer där relationer sätts på prov. Studenterna skapar här ett lärande som innehåller skrivande, samtal, gestaltning och diskussion. Här har vi i projektet utgått från lärarutbildningens kursplaner (se Studieguide GAP522, Lärarrollen utifrån de ungas bakgrund de områden inom lärarutbildningen där man fokuserar på de olika typer av samtal som en lärare ska behärska). Filmerna som studenterna producerar tillsammans med eleverna ligger sedan till grund för det fortsatta arbetet. Detta arbete har fungerat bra och Teleborg Centrum har kunnat genomföra detta med två klasser per läsår.

Vi vill i samarbete med lärarutbildningen och Kungsmadskolan fortsätta att utveckla ovan beskrivna projekt. För att kunna fördjupa och bredda detta projekt behöver Teleborg Centrum fortbildning i hur man kan använda bilder och olika medier i undervisningen. En fördjupad teoretisk kunskap inom detta

område skulle i förlängningen kunna erbjuda eleverna på TC en mer varierad undervisning där vi på ett kvalitativt sätt knyter an till elevernas eget liv och kultur. Vi behöver arbeta vidare på områden så som medieanalys och källkritik. Vad gäller det praktiska filmandet så hoppas vi att vi ska kunna knyta kontakter som gör att vi blir uppdaterad vad gäller den tekniska utvecklingen. Vi vill vara uppdaterade och kompatibla med framtiden vad gäller både teknik och pedagogik.

Övergripande målsättning

Arena för berättande, fler mottagare

När man ser tillbaka på sin egen skoltid och funderar på hur många det är som har tagit del av det som man producerat så kan man konstatera att det är en mycket begränsad skara. I skolan idag så produceras och berättas det mycket av eleverna, men vem eller vilka är mottagare av allt detta. I de flesta fallen så är det eleven själv, läraren och ibland även föräldrar. Så synd!

Vi vill inom ramen för vårt projekt skapa möjligheter för det berättande som skapas att nå ut till fler. Vi anser att det finns ett värde i berättelserna och ett mervärde i att fler får ta del av det som unga människor känner och upplever. Konkret innebär det att vi kommer att försöka att skapa möten mellan elever från Kungsmad och Teleborg Centrum där de producerade filmerna står i centrum. Här kommer vi att diskutera både innehållet och formen. Viktigt är även att vi under dessa träffar även granskar filmerna kritiskt så att elever och lärare kan fortsätta att öka kvalitén i produktionerna.

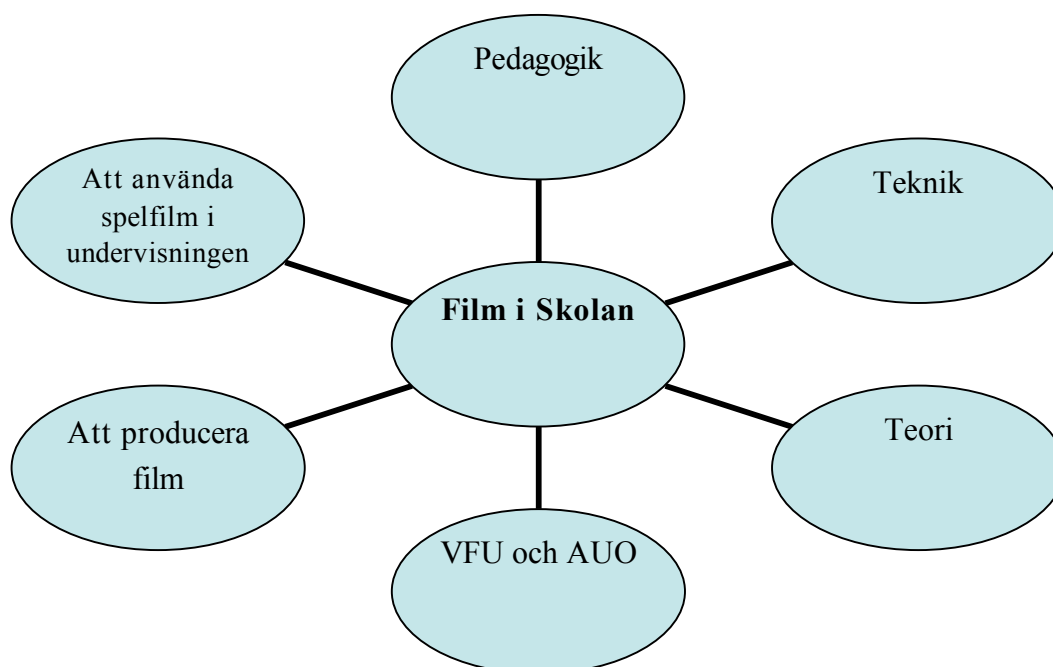
Vi kommer även att se till att elever och föräldrar möts med filmerna i centrum. Det är av stor vikt att föräldrarna tar del av de berättelser som produceras på skolan. Detta är ett utmärkt tillfälle för föräldrar att ta del av hur det kan vara att gå på högstadiet idag. Vi kommer även i detta sammanhang att passa på att informera om hur TC arbetar med det mobbningsförebyggande arbetet.

De lärarstudenter som deltar i projektet får här en unik chans att ta del av och vara med och skapa berättelser tillsammans med elever i olika åldrar. Här får studenterna en stor möjlighet att studera ungdomskultur.

Långsiktigt samarbete mellan de olika institutionerna

Som lärare på högskolan och på gymnasiet så har vi varit med om många försök till samarbete. Vi har varje år träffar i början på terminen där vi diskuterar hur vi kan utveckla samarbetet. Det är inte så ofta som vi som lärare själva får sätta agendan, vilket innebär att prognosen för långsiktighet inte är så god.

I och med Ung kommunikation så ändras förutsättningarna radikalt. Nu är vi i en situation där vi som pedagoger får möjligheten att sätta agendan för vårt samarbete. Vi har genom projektet kunnat skapa en grupp lärare som har olika kompetenser inom samma område. Vi har också ett gemensamt intresse av att föra ut filmmediet som pedagogiskt verktyg. Dessa förutsättningar skapar en helt annan prognos för framtiden. Samarbetet och utbytet kommer att ske inom olika områden:

Ge lärarstudenter ett multiverktyg i undervisning

Vare sig man är snickare eller lärare så är man beroende av de verktyg som man fått med sig till jobbet. Vi anser att vi i och med detta projekt ges möjlighet att visa att film och medier är ett verktyg som går att använda i olika situationer och inom olika områden. I det samhälle som våra barn och ungdomar växer upp i så är dessutom film och medier i sig ett område där eleverna behöver kunskaper och guidning. Här kan man inte lägga allt på ett ämne eller institution. Det måste bli en allmän lärarkompetens att arbeta med frågor som har med källkritik att göra. Vi rör oss dessutom inom ett område som fungerar bra som underlag för samtal och reflektion. Arbetet med film och medier har fungerat som en plattform där studenterna kunnat träna sig i att föra samtal på olika nivåer, allt från samtal med den enskilda eleven till att föra en diskussion i helklass. Det vill säga att vi kan använda film och medier för att träna studenterna i färdigheten att skapa bärande relationer till eleverna. Vi har även kunnat ge eleverna färdigheter som de kommer att behöva i framtiden, inte minst för att kunna fungera i ett mediasamhälle präglad av en hög grad av förändring. Kunskaper om media och om påverkan är dessutom centrala för en medborgare och förvaltare av en demokrati.

Variation, delaktighet och aktivitet är några nyckelord som bör präglade god undervisning. Åter till multiverktyget, film och medier. Med detta verktyg skapas goda förutsättningar att variera undervisningen. Våra erfarenheter efter första terminen (och för den delen de senaste tre åren) är att det är en välkommen variation som uppskattas och tas på största allvar av eleverna. Vi har i vårt arbete funnit att eleverna upplevt en hög grad av delaktighet, då vi utgått från deras verklighet när vi utformat projekten. Vi hör ofta talas om aktiviteten på svenska högstudier, men då inte alltid i positiv bemärkelse. Vi upplever att vi genom vårt projekt skapat en hög grad av aktivitet, inte bara hos eleverna, utan även hos lärarstudenterna. I detta fall menar vi aktivitet i positiv bemärkelse. Samarbete, kreativitet och lyssnande har varit ledord i verksamheten.

Utveckla varandra genom att ta del av varandras kompetenser

Vad händer när eleverna lämnar högstadiet och går till gymnasiet, vilka kompetenser behöver de när kraven höjs och vilka krav är det som höjs. Vi har

som lärare många gånger samtalat om att samarbetet mellan grundskolan och gymnasiet måste förbättras och att vi som lärare behöver utveckla en större förståelse för varandras arbetssituation. I detta projekt är ett av målen just att arbeta upp en plattform för ökat samarbete mellan de olika skolorna. Vi vill skapa en bas i arbetet med film och medier för att sedan kunna hitta nya perspektiv som kan utveckla våra respektive skolor. Vi vill även att elever som går från Teleborg Centrum till Kungsmad på något sätt stött på Kungsmad i något sammanhang.

Vi kan se att vi redan under första terminen av projektet kunde ta in Kungsmads teoretiska kunskaper om film för att ytterligare fördjupa ett redan befintligt projekt på Teleborg Centrum. Här fördes filmanalys och genusperspektiv in under en dag på Kungsmad. Studenterna kunde sedan ta med dessa kunskaper som en variabel när de sedan skapade nyhetssändningar med årskurs 8 på Teleborg Centrum. Det är inte bara i kontakterna mellan oss lärare som kunskaperna utvecklas. Elever från Kungsmad har tillsammans med studenter och elever på Teleborg Centrum skapat relationsfilmer. I samspelet mellan dessa ungdomar skapas kunskaper och en gemenskap i skapandet av film.

Blickar vi sedan en bit in i framtiden så kommer mötesplatser att skapas för eleverna att dela med sig av sina berättelser. I dessa möten kommer det att finnas möjligheter för lärare, studenter och elever att kunna diskutera både innehåll och budskap i filmer. Här tror vi att vi ska kunna skapa forum där elevernas lust att berätta och förmåga till källkritik och reflektion ska kunna utvecklas på ett positivt sätt.

Förbereda lärare, studenten och eleven för framtiden

”Det är svårt att förstå om man inbillar sig att det alltid sett ut som det nu gör. Det har inte alltid sett så ut. Men det ser så ut idag och det är det vi har att rätta oss efter”

Vem älskar Yngve Frej (Stig Claesson)

Vare sig vi vill eller inte och vare sig vi haft med det att göra så har vi att rätta oss efter det samhälle vi lever i. Vi ska givet viss försöka att påverka det i den riktning som vi tycker är bäst, men vi befinner oss här och nu. Vi måste som lärare och pedagoger försöka att ge elever och studenter redskap att hantera nutid och framtid med. Vi får inte utbilda eleverna för gårdagens samhälle, då riskerar de liksom vi att bli fornminnen (apropå vår vän Yngve Frej). Som lärare utbildar vi barnen för framtiden, och om den vet vi inte mycket, bara att barnen kommer behöva andra verktyg och färdigheter än våra föräldrar.

Albert Einstein uttryckte det jag försöker säga på följande sätt;

”We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them”

Vi gör mycket som är bra i skolan idag, och det ska vi fortsätta att göra, men vi måste även våga föra in nya tankar och metoder som kan öka kvalitén på det vi gör. Vi vill genom vårt projekt visa att film och medier kan tillföra undervisningen viktiga färdigheter för framtiden.

Aktiviteter för att nå målen

Vad hände höstterminen 2007, och hur gick det

Vi har producerat ca 20 kortfilmer på TC. Alla filmer gick under temat "Relationer". Filmerna producerades av eleverna på TC tillsammans med

studenter från universitetet och elever från Film- och Tv-gymnasiet. Liknande filmer har även tidigare producerats på TC, men i detta fall upplevde vi att kvalitén höjdes genom medverkan från Film- och Tv-gymnasiet. Det var mycket givande att studera hur samarbetet fungerade mellan stora och små elever och studenter. Vi upplevde att alla inblandade var nöjda med denna del av projektet.

"Det fungerar väldigt bra. Filminspelningen kräver mycket förarbete och planering, men eleverna arbetar mycket självständigt och klarar mycket själva. Och de tar arbetet på stort allvar" (Anna Rosén, lärarstudent. Consensus 1 2008)

"Vi går tredje året, så vi kan det här. Innan vi började var vi lite skeptiska hur det skulle gå att jobba med elever i årskurs sju, men det har gått väldigt bra" (Daniela Svensson Pena, Film- och tv-gymnasiet. Consensus 1 2008)

På TC producerades även ett antal nyhetssändningar. Även här var det lärarstudenter från AUO3 som stod för produktionen. Denna grupp lärarstudenter spenderade även en dag på Kungsmad, där de tillsammans med lärare där fördjupade sina kunskaper i filmkunskap. Under dagen diskuterades värdegrundsfrågor, genus och jämställdhet utifrån filmen som medie. Nyhetssändningarna producerades sedan i åk8 på TC. Även här kan vi se att kvalitén på sändningarna höjdes i jämförelse med tidigare produktioner.

Eva Klinhäll ordnade sedan ett seminarie. Här presenterades hur man kan arbeta med film och medier i arbetet med relationer. De studenter som varit med och producerat filmerna fick redogöra för sina erfarenheter kring att använda film i undervisningen. Seminariet filmades av elever från Kungsmad.

Sammanfattningsvis så kan vi se tillbaka på en termin där vi genomförde alla de delar vi planerade. Vi kan också dra slutsatsen att det vi gjort blivit lyckat och att vi nått våra målsättningar.

Vad händer vårterminen 2008

Vi kommer att försöka att fortsätta samarbetet kring relationsfilmerna på TC. Under denna termin kommer filmandet att genomföras i ytterligare arbetslag. Här gäller det för oss att lösa en del praktiska frågor. Troligen försöker vi att genomför filmningen någon gång under vecka 11. Här är det Eije som ansvarar för planeringen.

Under terminen kommer två lärarstudenter att göra sin VFU på Kungsmad. Temat för deras VFU kommer att bli "Hur man använder film och medier i undervisningen". Inom ramen för detta så kommer elever från TC (årskurs sju) att besöka Kungsmad för att visa sina "Relationsfilmer". Vi kommer att skapa förutsättningar för elever från TC och Kungsmad att träffas och visa och diskutera sina produktioner. Här kommer studenterna att kunna delta och lyssna och leda detta tillfälle. Studenterna från Kungsmad kommer även att besöka TC när produktionen av "Relationsfilmerna" äger rum.

Det förslag som Kungsmad lade fram kommer att skapa ytterligare möten mellan studenter, elever från Kungsmad och elever från TC. Här kommer det att skapas möjligheter för eleverna att nå ut och diskutera sina filmer. Vi som lärare kommer att kunna följa och leda dessa möten på ett sätt som möjliggör för oss att fördjupa våra kunskaper inom området för ung kommunikation.

Vi ska även försöka att skapa möjligheter för studenterna att redovisa sina erfarenheter på lärarutbildningen. Här skulle det kunna bli aktuellt med ett seminarium.

Under terminen så kommer de studenter som genomför sin VFU på Kungsmad eller Teleborg Centrum att dokumentera sin verksamhet, observationer och reflektioner på vår [blogg](#)

